

Bijlage 1 (met documentnummer: 3986801) bij
 Begrotingswijziging 24/16A d.d. 19 april 2016 (met documentnummer: 3935556).

**Toetsing investeringsvoorstel aan ijkpunten 3e tranche investeringsstrategie
 Innovatieprogramma Agrofood/makel- en schakelactiviteiten**

IJkpunt	Voldoet	Toelichting bij gedeeltelijk / niet voldoen
1. Investeringsvoorstellen dienen aantoonbaar structuurversterkend te zijn voor één of meerdere onderscheidende kwaliteiten van Brabant. Met behulp van de investeringsvoorstellen wordt door de provincie sturing gegeven op de ontwikkeling van de omgevingskwaliteit van Noord-Brabant, passend bij het aangescherpte provincieprofiel en haar rol als gebiedsautoriteit op het ruimtelijke, economische, ecologische en/of culturele domein zoals verwoord in de Agenda van Brabant.	ja	Via het innovatieprogramma Agrofood wordt door makel- en schakelcapaciteit gewerkt aan de totstandkoming van business- en onderzoeksclusters voor innovatieve initiatieven van bedrijven en aan ondersteuning van koplopers met radicale innovaties. Deze innovaties dragen bij aan de ambitie uit de Agenda van Brabant om tot de slimste en duurzaamste agrofoodregio's van Europa te behoren
2. Investeringsvoorstellen zijn een aanvulling op het reguliere beleid; het gaat om duurzame lange termijn investeringen.	ja	
3. Het dient te gaan om een daadwerkelijke extra investeringsimpuls: de investeringen dienen niet in de plaats te komen van andere middelen (geen tekorten in lopende exploitatie opvullen).	ja	
4. Voorstellen die in het kader van deze investeringsstrategie worden uitgewerkt hebben een aantoonbaar multipliereffect, prikkelen tot investeringen van derden en leiden tot maatschappelijke effecten in ten minste één van de genoemde domeinen. Niet alle investeringen zullen een financieel 'sneeuwbaleffect' teweeg brengen. De multiplier kan variëren al naar gelang het type investering of project. Middelen worden gericht ingezet om condities te scheppen waaronder het – met name voor private partijen - aantrekkelijk is om te participeren. Per investeringsvoorstel worden (maatschappelijke) effecten en outcome in beeld gebracht.	ja	De makel- en schakelcapaciteit ondersteunt ondernemers bij het verder brengen van innovatieve ideeën richting realisatiefase. De makel- en schakelpartners hebben ieder hun eigen aandachtsgebied/werkveld/doelgroep, die complementair zijn aan elkaar. Hierdoor is de inzet zo breed mogelijk en daarmee ook de behaalde resultaten. Door het bundelen van capaciteit zullen kansrijke projecten sneller leiden tot opschaling naar andere (agrarische) ondernemers. Er wordt gericht gekeken naar de ketenbenadering en meer rendement voor bedrijven (in de primaire sector) aan de hand van living labs/proeftuinen, vernieuwende projecten en businessplannen en Europese interactie.
5. Voorstellen die in deze investeringsstrategie worden uitgewerkt betreffen niet (eenmalige) consumptieve bestedingen,	Ja	Zie antwoord vraag 4. Co-financiering is voorwaarde voor ondersteuning met makel- en schakelcapaciteit.

maar dragen bij aan duurzame investeringen (én investeringsrelaties), met waar mogelijk en/of kansrijk een revolverend karakter. Hieruit volgt dat de provincie in beginsel niet subsidieert, maar investeert. Bij voorkeur via participatie, zoals bijvoorbeeld revolving funds, garantiefondsen, participatiefondsen, benefit sharing, Publiek-Private Samenwerking (PPS-constructies), etc.		
6. Daar waar economische waarde ontstaat (of wordt toegevoegd) wordt in ieder geval geparticipeerd en niet gesubsidieerd. Elk voorstel gaat gepaard met een 'exit-strategie' om provinciaal vermogen weer vrij te krijgen. Duidelijk moet worden wanneer, onder welke omstandigheden en hoe de provincie zich kan terugtrekken. De aanpak kan per voorstel variëren, telkens wordt de meest geschikte manier gekozen.	ja	Zie antwoord vraag 4
7. Investeringsvoorstellen moeten zijn afgestemd met de gemeentelijke, rijks- of Europese agenda. Een optimale benutting van Europese en rijksmiddelen (berekenend vanuit de Brabantse opgaven) is daarbij een belangrijke overweging.	ja	Met verwijzing naar vraag 4. Initiatieven en plannen worden gekoppeld aan financiële kaders van overheden zoals EU programma's en EU financieringsmogelijkheden (OP Zuid, Interreg, etc). Investeringsvoorstellen moeten zodanig zijn geconcretiseerd en geformuleerd dat de kans op toewijzing van financiële middelen (voldoen aan voorwaarden) wordt vergroot.
8. Investeringsvoorstellen (kunnen) worden ontwikkeld of uitgevoerd door inzet van ontwikkel- of uitvoeringsvermogen van buiten. Daar waar mogelijk zal gebruik worden gemaakt van initiatieven vanuit de regio of die kunnen rekenen op draagvlak in de regio, calls for proposals, ontwerp-wedstrijden en partnerschappen voor de ontwikkeling van investeringsprojecten. Buitenlandse voorbeelden leren dat uitvoering van omvangrijke innovatie-programma's veelal gebeurt door zelfstandige organisaties, ontwikkelmaatschappijen of publieke holdings. Het voordeel van op een dergelijke manier op afstand zetten is dat op onderdelen meer professionaliteit en uitvoeringskracht beschikbaar is. De provinciale organisatie kan zich hierdoor richten op regie en monitoren van doelbereik en maatschap-	ja	Er wordt gebruik gemaakt van het bestaande instrumentarium van de provincie, maar ook vooral van de (markt)kennis, expertise en zicht op actuele trends en ontwikkelingen in de markt van de makel- en schakelpartners. Op deze manier kan de provincie haar rol als partner en regisseur goed invullen.

pelijk effecten.		
------------------	--	--

Toetsing investeringsvoorstel aan ijkpunten 3e tranche investeringsstrategie Project Translab

IJkpunt	Voldoet	Toelichting bij gedeeltelijk / niet voldoen
1. Investeringsvoorstellen dienen aantoonbaar structuurversterkend te zijn voor één of meerdere onderscheidende kwaliteiten van Brabant. Met behulp van de investeringsvoorstellen wordt door de provincie sturing gegeven op de ontwikkeling van de omgevingskwaliteit van Noord-Brabant, passend bij het aangescherpte provincieprofiel en haar rol als gebiedsautoriteit op het ruimtelijke, economische, ecologische en/of culturele domein zoals verwoord in de Agenda van Brabant.	Ja	In de landbouw en agrofood worden koplopers met radicale innovaties geholpen zich door te ontwikkelen en de niche te ontgroeien. Daardoor kunnen ze een belangrijke rol vervullen in het gewenste transitieproces naar een van de slimste en duurzaamste agrofoodregio's van Europa.
2. Investeringsvoorstellen zijn een aanvulling op het reguliere beleid; het gaat om duurzame lange termijn investeringen.	Ja	
3. Het dient te gaan om een daadwerkelijke extra investeringsimpuls: de investeringen dienen niet in de plaats te komen van andere middelen (geen tekorten in lopende exploitatie opvullen).	Ja	Het is een aanvullende aanpak op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten over transitieprocessen.
4. Voorstellen die in het kader van deze investeringsstrategie worden uitgewerkt hebben een aantoonbaar multipliereffect, prikkelen tot investeringen van derden en leiden tot maatschappelijke effecten in ten minste één van de genoemde domeinen. Niet alle investeringen zullen een financieel 'sneeuwbaleffect' teweeg brengen. De multiplier kan variëren al naar gelang het type investering of project. Middelen worden gericht ingezet om condities te scheppen waaronder het – met name voor private partijen - aantrekkelijk is om te participeren. Per investeringsvoorstel worden (maatschappelijke) effecten en outcome in beeld gebracht.	Ja	Radicale innovaties met een potentie om het huidige systeem in de landbouw en agrofood te verduurzamen worden door het bestaande krachterspel van routines, denken en belangen gehinderd zich door te ontwikkelen. Door deze koplopers met potentie gericht te ondersteunen om beter om te gaan met die barrières, kan er een enorm multiplier ontstaan wanneer ze uit de niche treden naar volwassen marktvolumes. Dit ondersteunen richt zich met name op het identificeren van deze barrières, bijdragen aan vertrouwen en de koplopers in contact te brengen met een gecommiteerd netwerk voor deskundigheid, middelen, lobby, etc.
5. Voorstellen die in deze investeringsstrategie worden uitgewerkt betreffen niet (eenmalige) consumptieve bestedingen, maar dragen bij aan duurzame investeringen (én investeringsrelaties), met waar mogelijk en/of kansrijk een revolverend karakter. Hieruit volgt dat de provincie in beginsel niet subsidieert, maar investeert. Bij voorkeur via participatie,	Ja	Zie antwoord vraag 4.

zoals bijvoorbeeld revolving funds, garantiefondsen, participatiefondsen, benefit sharing, Publiek-Private Samenwerking (PPS-constructies), etc.		
6. Daar waar economische waarde ontstaat (of wordt toegevoegd) wordt in ieder geval geparticipeerd en niet gesubsidieerd. Elk voorstel gaat gepaard met een 'exit-strategie' om provinciaal vermogen weer vrij te krijgen. Duidelijk moet worden wanneer, onder welke omstandigheden en hoe de provincie zich kan terugtrekken. De aanpak kan per voorstel variëren, telkens wordt de meest geschikte manier gekozen.	Ja	Zie antwoord vraag 4.
7. Investeringsvoorstellen moeten zijn afgestemd met de gemeentelijke, rijks- of Europese agenda. Een optimale benutting van Europese en rijksmiddelen (beredeneerd vanuit de Brabantse opgaven) is daarbij een belangrijke overweging.	Ja	Initiatieven van koplopers, waar opportuun, gekoppeld aan financiële kaders van overheden (zoals EU-programma's) en andere overheidsagenda's zoals ruimtelijke- en milieuregeling.
8. Investeringsvoorstellen (kunnen) worden ontwikkeld of uitgevoerd door inzet van ontwikkel- of uitvoeringsvermogen van buiten. Daar waar mogelijk zal gebruik worden gemaakt van initiatieven vanuit de regio of die kunnen rekenen op draagvlak in de regio, calls for proposals, ontwerp-wedstrijden en partnerschappen voor de ontwikkeling van investeringsprojecten. Buitenlandse voorbeelden leren dat uitvoering van omvangrijke innovatie-programma's veelal gebeurt door zelfstandige organisaties, ontwikkelmaatschappijen of publieke holdings. Het voordeel van op een dergelijke manier op afstand zetten is dat op onderdelen meer professionaliteit en uitvoeringskracht beschikbaar is. De provinciale organisatie kan zich hierdoor richten op regie en monitoren van doelbereik en maatschappelijk effecten.	Ja	Er wordt nadrukkelijk gebruik gemaakt van het bestaand instrumentarium van de provincie en haar partners om factoren zoals kennis, vertrouwen en kapitaal te mobiliseren die nodig zijn voor ontwikkeling van radicale innovaties door koplopers mogelijk te maken.

**Toetsing investeringsvoorstel aan ijkpunten 3e tranche investeringsstrategie
Project Landbouw Innovatie Campus (LIC)**

Ijkpunt	Voldoet	Toelichting bij gedeeltelijk / niet voldoen
1. Investeringsvoorstellen dienen aantoonbaar structuurversterkend te zijn voor één of meerdere onderscheidende kwaliteiten van Brabant. Met behulp van de investeringsvoorstellen wordt door de provincie sturing gegeven op de ontwikkeling van de omgevingskwaliteit van Noord-Brabant, passend bij het aangescherpte provincieprofiel en haar rol als gebiedsautoriteit op het ruimtelijke, economische, ecologische en/of culturele domein zoals verwoord in de Agenda van Brabant.	Ja	Met de LIC wordt een broedplaats ontwikkeld waarmee primaire ondernemers worden ondersteund om in een beter positie te komen om hun productie, ontwikkeling en afzet te organiseren en daarmee toegevoegde waarde te creëren (Brabant Quality) en zo bij te dragen aan de ambitie uit de Agenda van Brabant om te behoren tot de slimste en duurzaamste agrofoodregio's van Europa.
2. Investeringsvoorstellen zijn een aanvulling op het reguliere beleid; het gaat om duurzame lange termijn investeringen.	Ja	
3. Het dient te gaan om een daadwerkelijke extra investeringsimpuls: de investeringen dienen niet in de plaats te komen van andere middelen (geen tekorten in lopende exploitatie opvullen).	Ja	De LIC is een nieuw aanvullend instrument en geen vervanging of opvulling van een bestaand iets.
4. Voorstellen die in het kader van deze investeringsstrategie worden uitgewerkt hebben een aantoonbaar multipliereffect, prikkelen tot investeringen van derden en leiden tot maatschappelijke effecten in ten minste één van de genoemde domeinen. Niet alle investeringen zullen een financieel 'sneeuwbaleffect' teweeg brengen. De multiplier kan variëren al naar gelang het type investering of project. Middelen worden gericht ingezet om condities te scheppen waaronder het – met name voor private partijen - aantrekkelijk is om te participeren. Per investeringsvoorstel worden (maatschappelijke) effecten en outcome in beeld gebracht.	Ja	De LIC draagt bij aan de doelstellingen van de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood 2016 - 2019. Het versterkt de economische positie van de primaire ondernemers, zorgt voor een voedselproductie die minder impact heeft op de ecologische en maatschappelijk omgeving en creëert een duurzaam innovatie context voor de ondernemers. Betrokkenheid, financieel of anderszins, van (private) derde partijen wordt onderzocht.
5. Voorstellen die in deze investeringsstrategie worden uitgewerkt betreffen niet (eenmalige) consumptieve bestedingen, maar dragen bij aan duurzame investeringen (én investeringsrelaties), met waar mogelijk en/of kansrijk een revolverend karakter. Hieruit volgt dat de provincie in beginsel niet subsidieert, maar	Ja	De LIC is een instrument dat ingezet wordt om effect voor en op langere termijn te hebben. Zie daarnaast antwoord vraag 4.

investeert. Bij voorkeur via participatie, zoals bijvoorbeeld revolving funds, garantiefondsen, participatiefondsen, benefit sharing, Publiek-Private Samenwerking (PPS-constructies), etc.		
6. Daar waar economische waarde ontstaat (of wordt toegevoegd) wordt in ieder geval geparticipeerd en niet gesubsidieerd. Elk voorstel gaat gepaard met een 'exit-strategie' om provinciaal vermogen weer vrij te krijgen. Duidelijk moet worden wanneer, onder welke omstandigheden en hoe de provincie zich kan terugtrekken. De aanpak kan per voorstel variëren, telkens wordt de meest geschikte manier gekozen.	Ja	Het streven is om de LIC te financieren met meerdere partners. Mogelijkheid van herinvestering van (succesvolle) alumni wordt onderzocht.
7. Investeringsvoorstellen moeten zijn afgestemd met de gemeentelijke, rijks- of Europese agenda. Een optimale benutting van Europese en rijksmiddelen (berekenend vanuit de Brabantse opgaven) is daarbij een belangrijke overweging.	Ja	Afstemming met rijk, regio en gemeente vindt plaats. Mogelijkheden voor financiering van EU middelen worden onderzocht (misschien mogelijkheden via OP Zuid of Horizon 2020)..
8. Investeringsvoorstellen (kunnen) worden ontwikkeld of uitgevoerd door inzet van ontwikkel- of uitvoeringsvermogen van buiten. Daar waar mogelijk zal gebruik worden gemaakt van initiatieven vanuit de regio of die kunnen rekenen op draagvlak in de regio, calls for proposals, ontwerp-wedstrijden en partnerschappen voor de ontwikkeling van investeringsprojecten. Buitenlandse voorbeelden leren dat uitvoering van omvangrijke innovatie-programma's veelal gebeurt door zelfstandige organisaties, ontwikkelmaatschappijen of publieke holdings. Het voordeel van op een dergelijke manier op afstand zetten is dat op onderdelen meer professionaliteit en uitvoeringskracht beschikbaar is. De provinciale organisatie kan zich hierdoor richten op regie en monitoren van doelbereik en maatschappelijk effecten.	Ja	Er wordt nadrukkelijk gebruik gemaakt van het bestaand instrumentarium van de provincie en haar partners om factoren zoals kennis, vertrouwen en kapitaal te mobiliseren die kunnen bijdragen aan de realisatie van de LIC.

Toetsing investeringsvoorstel aan ijkpunten 3e tranche investeringsstrategie Project Toekomstbedrijven

IJkpunt	Voldoet	Toelichting bij gedeeltelijk / niet voldoen
1. Investeringsvoorstellen dienen aantoonbaar structuurversterkend te zijn voor één of	Ja	De noodzakelijke transitie in de agrofoodsector kan alleen plaatsvinden als de gehele keten in

meerdere onderscheidende kwaliteiten van Brabant. Met behulp van de investeringsvoorstellen wordt door de provincie sturing gegeven op de ontwikkeling van de omgevingskwaliteit van Noord-Brabant, passend bij het aangescherpte provincieprofiel en haar rol als gebiedsautoriteit op het ruimtelijke, economische, ecologische en/of culturele domein zoals verwoord in de Agenda van Brabant.		samenhang verandert. Het toekomstbedrijf is een zichtbare en tastbare uiting van een compleet voedselproducerend systeem gebouwd op de uitgangspunten van de circulaire economie. Hiermee draagt het toekomstbedrijf in belangrijke mate bij aan de transitie naar een van de slimste en duurzaamste Agrofoodregio's van Europa.
2. Investeringsvoorstellen zijn een aanvulling op het reguliere beleid; het gaat om duurzame lange termijn investeringen.	Ja	
3. Het dient te gaan om een daadwerkelijke extra investeringsimpuls: de investeringen dienen niet in de plaats te komen van andere middelen (geen tekorten in lopende exploitatie opvullen).	Ja	
4. Voorstellen die in het kader van deze investeringsstrategie worden uitgewerkt hebben een aantoonbaar multipliereffect, prikkelen tot investeringen van derden en leiden tot maatschappelijke effecten in ten minste één van de genoemde domeinen. Niet alle investeringen zullen een financieel 'sneeuwbaaleffect' teweeg brengen. De multiplier kan variëren al naar gelang het type investering of project. Middelen worden gericht ingezet om condities te scheppen waaronder het – met name voor private partijen - aantrekkelijk is om te participeren. Per investeringsvoorstel worden (maatschappelijke) effecten en outcome in beeld gebracht.	Ja	Het betreft een systeeminnovatie waaruit (een variatie aan) nieuwe verdienmodellen voor voedselsystemen voortkomen. Enerzijds participeren private partijen om de noodzakelijke innovaties te realiseren, anderzijds gaat een groeiend aantal ondernemers overstappen op de nieuwe verdienmodellen.
5. Voorstellen die in deze investeringsstrategie worden uitgewerkt betreffen niet (eenmalige) consumptieve bestedingen, maar dragen bij aan duurzame investeringen (én investeringsrelaties), met waar mogelijk en/of kansrijk een revolverend karakter. Hieruit volgt dat de provincie in beginsel niet subsidieert, maar investeert. Bij voorkeur via participatie, zoals bijvoorbeeld revolving funds, garantiefondsen, participatiefondsen, benefit sharing, Publiek-Private Samenwerking (PPS-constructies), etc.	Ja	Zie antwoord op vraag 4.
6. Daar waar economische waarde ontstaat (of wordt toegevoegd) wordt in ieder geval	Ja	Zie antwoord op vraag 4.

geparticipeerd en niet gesubsidieerd. Elk voorstel gaat gepaard met een 'exit-strategie' om provinciaal vermogen weer vrij te krijgen. Duidelijk moet worden wanneer, onder welke omstandigheden en hoe de provincie zich kan terugtrekken. De aanpak kan per voorstel variëren, telkens wordt de meest geschikte manier gekozen.		
7. Investeringsvoorstellen moeten zijn afgestemd met de gemeentelijke, rijks- of Europese agenda. Een optimale benutting van Europese en rijksmiddelen (berekenend vanuit de Brabantse opgaven) is daarbij een belangrijke overweging.	Ja	Voor het realiseren van systeeminnovaties is het gelijkschakelen van overheidsagenda's een voorwaarde. Waar mogelijk worden (ook) Europese middelen ingezet (zoals OP -Zuid en Interreg).
8. Investeringsvoorstellen (kunnen) worden ontwikkeld of uitgevoerd door inzet van ontwikkel- of uitvoeringsvermogen van buiten. Daar waar mogelijk zal gebruik worden gemaakt van initiatieven vanuit de regio of die kunnen rekenen op draagvlak in de regio, calls for proposals, ontwerp-wedstrijden en partnerschappen voor de ontwikkeling van investeringsprojecten. Buitenlandse voorbeelden leren dat uitvoering van omvangrijke innovatie-programma's veelal gebeurt door zelfstandige organisaties, ontwikkelmaatschappijen of publieke holdings. Het voordeel van op een dergelijke manier op afstand zetten is dat op onderdelen meer professionaliteit en uitvoeringskracht beschikbaar is. De provinciale organisatie kan zich hierdoor richten op regie en monitoren van doelbereik en maatschappelijk effecten.	Ja	De toekomstbedrijven zijn per definitie gebaseerd op partnerschappen tussen meerdere bedrijven, de regio en de provincie. Er wordt nadrukkelijk gebruik gemaakt van het bestaand instrumentarium van de provincie en haar netwerkpartners. Daarbij maken we ook gebruik van de concrete ervaringen die we in de praktijk opdoen, zoals binnen Translab en LIB.